กระบวนการธุรกิจนำเข้าและการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย

นางสาว มนฑิรา ธาดาอำนวยชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาชาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-03-1424-4
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Miss Montira Tadaaumnuaychai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1424-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระบวนการธุรกิจนำเข้าและการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์อเมริกันใน ประเทศไทย นางสาวมนฑิรา ธาดาคำนวยสัย โดย การสื่อสารมวลชน ภาควิชา คาจารย์ที่ปรึกษา รคงศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ (รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์) **พ.** พ. อาจารย์ที่ปริ้กษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ) Pare Na nossums (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัตน์) กรรมการ

(อาจารย์ชัยพร ตั้งพูลสินธนา)

มนฑิรา ธาดาอำนวยชัย :กระบวนการธุรกิจนำเข้าและการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์ อเมริกันในประเทศไทย. (AMERICAN MOVIE IMPORTATION BUSINESS AND DISTRIBUTION PROCESS IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ศิริซัย ศิริกายะ, 134 หน้า. ISBN 974-03-1424-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงกระบวนการธุรกิจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกัน ในประเทศไทยและเพื่อทราบถึงกระบวนการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย

ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า บริษัทจัดจำหน่ายภาพ ยนตร์ในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป ได้แก่ บริษัท พ็อกซ์ - วอร์เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด,บริษัท ยูในเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนลพิคเจอร์ส (ฟาร์อีสต์) จำกัด และบริษัทภาพยนตร์โคลัมเบีย ไทรสตาร์บัวนา วิสต้าฟิล์มส (ประเทศไทย) จำกัด ทำหน้าที่เป็นตัวแทนสำนักงานสาขาในประเทศไทยโดยมี สิทธิ์คัดเลือกภาพยนตร์ที่จะนำเข้ามาฉายจากการพิจารณาจากเกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์ ซึ่งแต่ละบริษัทมีเกณฑ์แตกต่างกัน ข้อมูลที่ใช้เพื่อการคัดเลือกคือ ตัวภาพยนตร์เต็มเรื่อง ผู้ ที่มีบทบาทการตัดสินใจได้แก่ สำนักงานใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา, สำนักงานภูมิภาค (ขึ้นกับแต่ละบริษัท) และสำนักงานสาขา ในส่วนของสำนักงานสาขาจะเป็นการประชุมร่วม กันของฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ผู้จัดการทั่วไป ผู้จัดการฝ่ายขายและผู้จัดการฝ่ายการตลาดตัดสินใจ ร่วมกัน การวิเคราะห์ในส่วนของกระบวนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกัน พบว่า บริษัท จัดจำหน่ายทั้งสามไม่ได้มีสิทธิ์คัดเลือกช่องทางจัดจำหน่าย เนื่องจากมีผู้ประกอบการเพียงไม่ กี่ราย อีกทั้งไม่มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาดำเนินในธุรกิจนี้ นอกจากนั้นในส่วนของช่อง ทางจัดจำหน่าย โรงภาพยนตร์ในกรุงเทพฯ จะฉายภาพยนตร์อเมริกันทุกเรื่อง ในขณะที่สาย หนังต่างจังหวัดจะคัดเลือกภาพยนตร์ไปฉายจะขึ้นอยู่กับระดับภาพยนตร์และจำนวนภาพ ยนตร์ที่ฉายอยู่และกำลังจะเข้าฉาย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่อนิสิต	วนที่ท
		ที่ปรึกษา 🕕 🕶
ปีการศึกษา 2544	ลายมือชื่ออาจารย์เ	ที่ปรึกษาร่วม

9

##4385113728 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: AMERICAN / MOVIE / IMPORTAION / DISTRIBTION / BUSINESS

MONTIRA TADAAUMNUAYCHAI: AMERICAN MOVIE IMPORTATION BUSINESS AND DISTRIBUTION PROCESS IN THAILAND. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRICHAI SIRIKAYA, Ph.D., 134 pp. ISBN 974-03-1424-4.

This research was aimed at investigating the business process of American movie importaion and distribution in Thailand.

Results from depth interview demonstrated that all three distribution companies in Major group; i.e. Fox - Wamer (Thailand) Co.,Ltd., UIP Co.,Ltd. and Columbia Tristar Buena Vista Films (Thailand) Co.,Ltd. had full power in selecting movies to exhibit in Thailand. The criterias for movie selection were different in each company. Information used for importation business process were content of movie itself. People involved in decision process were the headquarter in United States, regional offices (different for each company) and branch offices. In the part of branch offices, the brainstorming of General Manager, Sale Manager and Marketing Manager were held for decision making. An analysis of distribution process showed that all 3 companies didn't choose the channel of distribution process as the cinema business in Thailand is oligopoly which there are not many proprietors and the chance of new proprietor to enter the business was low. Thus, selecting relied on deal for each type of distribution. Besides, Theatre in Bangkok would exhibit all American movies while upcountry channels would select movies by considering the grade of movies and number of movie exhibiting and going to exhibit.

Department MAS	S COMMUNICATION	Student's	signature	242 Mary 1	
	MASS COMMUNICATION				
Academic vear	2001	Co-adviso	or's signature		

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือดียิ่งของรองศาสตราจารย์
ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อคิดเห็นต่างๆ
และเป็นแรงกระตุ้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยดี สอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน
อาจารย์เป็นอย่างสูง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการวิทยานิพนธ์อีก 3 ท่านซึ่ง
ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนธถิตย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัตน์และอาจารย์ชัยพร ตั้งพูลลินธนา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่
เสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำใน
การแก้ไขและตรวจดูวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ขึ้นได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ เห้ข้อมูลสำคัญทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ผู้ วิจัยได้ซักถามและนำข้อมูลมาประกอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณเฮนรี่ ทราน, คุณมนต์ชัย ปั้นวงศ์รอด และคุณดิเรก สุขเหมือน บริษัท ฟ็อกซ์ – วอร์เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด คุณนิรันดร์ ก่อธีระกุล, คุณศุภมาส วังธรรมเกื้อ และคุณศุภอร รัตนามงคลมาส บริษัท ยู่ในเด็ด อินเตอร์เนชั่นแนลพิคเจอร์ส (ฟาร์อีสต์) ซึ่งทุกทานที่กล่าวมานี้ต่างเห็นความสำคัญของการศึกษา ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญๆ กับผู้วิจัยโดยไม่มีการปิดบัง และให้ข้อมูลอย่างเต็มที่จนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ ภาควิชาการสื่อสารมวลชนที่ได้ให้ความช่วย เหลือผู้วิจัยและช่วยให้กำลังใจกับผู้วิจัยอย่างดีเลมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ซึ่งเป็นผู้ทั้งให้ทุนสนับสนุนการศึกษา ให้ แรงใจกำลังใจและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ผู้วิจัย ลามารถอดทนต่อสู้กับอุปสรรคปัญหาต่างๆ ใน การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จได้ ขอขอบคุณพี่ชาย ผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัย ชื่นชอบภาพยนตร์และสามารถทำให้เกิดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น ขอขอบคุณพี่สาว ผู้ที่เป็นแรง บันดาลใจให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการศึกษาและความมานะพากเพียรจนประสบความสำเร็จ ได้ รวมทั้งยังช่วยดูงานและแก้ไขวิธีการเขียนงานให้กับผู้วิจัยอีกด้วย ขอขอบคุณพี่สะใภ้และหลานๆ ที่ น่ารักทุกคนที่เป็นกำลังใจและคอยสวดขอพรกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้กับผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอบกราบขอบพระคุณอากง ผู้มอบทั้งพลังและกำลังใจให้ผู้วิจัยฟัน ฝ่าอุปสรรคทั้งหลายจนทำให้ชีวิตของผู้วิจัยมีค่ายิงขึ้นทั้งในเรื่องการเรียนและการทำงาน

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย	อภาษาไทย	1
บทคัดย	<u>่อภาษาอังกฤษ</u>	্ৰ
	รมประกาศ	
สารบัญ	J	
สารบัญ	ุ ตาราง	ឌា
	ุ่ภาพ	
บทที่		
1	บทน้ำ	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 ปัญหาน้ำวิจัย	16
	1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
	1.4 ขอบเขตของการวิจัย	16
	1.5 ข้อสันนิษฐานของการวิจัย	17
	1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	17
	1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
2	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
	2.1 ทฤษฎีระบบ	_20
	2.2 แนวคิดเรื่องการตลาด, การจัดจำหน่ายและการตลาด	
	เพื่อความสัมพันธ์ที่ดี	23
	2.3 แนวคิดเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวลาร	39
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
	2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	47
3	ระเบียบวิธีวิจัย	48
	3.1 แหล่งข้อมูล	48
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
	3.4 การบำเสบดข้อบล	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	กระบวนการธุรกิจนำเข้าของภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย	59
	4.1 การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทจัดจำหน่ายภาพยนตร ์อเมริกั น	
	ในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	62
	4.1.1 เกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันเข้ามาฉาย	
	4.1.2 ข้อมูลที่ใช้เพื่อประกอบการคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันเ ช้าม าฉาย	73
	4.2 การตัดสินใจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทจัดจำหน่ายภาพยนตร์	
	อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	75
	4.3 การตรวจพิจารณาภาพยนตร์	82
5	กระบวนการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย	90
	5.1 การวางแผนการจัดจำหน่าย	93
	5.2 การคำเนินการส่งเสริมการตลาด	103
	5.3 ช่องรางจัดจำหน่าย	105
	5.3.1 การคัดเลือกช่องทางจัดจำหน่ายของบริษัทจัดจำหน่ายภาพยนตร์	
	อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	107
	5.3.2 การติดต่อช่องทางจัดจำหน่าย	111
	5.3.3 การคัดเลือกภาพยนตร์ของช่องทางจัดจำหน่าย	112
6	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
	6.1 สรุบผลการวิจัย	124
	6.2 อภิบรายผล	127
	6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	128
	6.4 ข้อเลนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	129
รายก′	ารอ้างอิง	130
ประวั	ติผ้เขียนวิทยานิพนธ์	134

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1.1	จำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาให ้ฉา ยในประเทศไทย	
	พ.ศ. 2505-2514	8
1.2	จำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาใ ห้ฉา ยในประเทศไทย	
	พ.ศ. 2515-2524	8
1.3	จำนวนภ าพ ยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจาร ณาให้ฉา ยในประเทศไทย	
	พ.ศ. 2525-2534	9
1.4	จำนวนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจาร ณาให้ฉา ยในประเทศไทย	
	พ.ศ. 2535-2543	10
2.1	ประเภทของโครงสร้างตลาด	25
2.2	การประยุกต์แบบจำลองทางการตลาดกับอุตสาหกรรมสื่อ	27
4.1	เกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท พ็อกซ์ – วอร์เนอร์	
	(ประเทศไทย) จำกัด	64
4.2	เกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท ยูไนเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนล	
	พิคเจอร์ส (ฟาร์อีสต์) จำกัดโดยพิจารณาประเด็นเรื่องการตลาดกับผลิตภัณฑ์	68
4.3	เกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท ยู่ในเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนล	
	พิคเจอร์ล (ฟาร์อีสต์) จำกัด	68
4.4	เกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท โคลัมเบีย ไทรสตาร์	
	บัวนาวิลต้าฟิล์มส (ประเทศไทย) จำกัด	71
4.5	เกณฑ์การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่าย	
	ภาพยนตร์อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	72
4.6	การใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทตัวเราน	
	จัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	75
5.1	ระดับภาพยนตร์และระดับการจัดจำหน่ายของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่าย	
	ภาพยนตร์อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	94
5.2	สรุปภาพรวมระยะเวลาตลอดทั้งปี	97
5.3	สรุปการวางโปรแกรมสำหรับภาพยนตร์การ์ตูนและภาพยนตร์เด็ก	
	ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 - 2544	98
5.4	การวางโบรแกรมเข้าฉายในประเทศไทยในช่วงฤดูร้อน	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
5.5	การวางโปรแกรมเข้าฉายใน ประเทศไทยโดยห่างจากการเข้าฉายใน	
	ประเทศสหรัฐอเมริกา ประมาณ 1 – 2 เดือน	_101
5.6	ความแตกต่างระหว่างโรงภาพยนตร์และสายหนัง	106
5.7	การคัดเลือกช่องทางจัดจำหน่ายของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกัน	
	ในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	108
5.8	การแบ่ งสา ยหนังต่าง จั งหวัดของบร ิษัท พือกซ์ - วอร์เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	108
5.9	การแบ่งสายหนังต่างจังหวัดของบริษัท ยูไนเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนลพิคเจอร์ส	
	(ฟาร์อีสต ์) จ ำกัด	109
5.10	การแบ่ง ลายหนังต่างจั งหวัดของบริษัท โคลัมเบีย ไทรสตาร์บัวนาวิสต้าฟิล์มส	
	(ประเทศไทย) จำกัด	110
5.11	สรุปสายหนังต่างจังหวัดของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกัน	
	ในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	_110
5.12	สรุปจำนวนภาพยนตร์ที่เข้าฉายปี พ.ศ. 2541 - 2543	120
5.13	สรุปรายได้ภาพยนตร์ที่เข้าฉายปี พ.ศ. 2541 - 2543	120

สารบัญภาพ

ภาพบ	ไระกอบ	หน้า
2.1	ส่วนประาอบของระบบองค์กรและระบบการบริหาร	22
2.2	อุตสาหกรรมสื่อที่จัดประเภทตามลักษณะการแข่งขันที่ปรากฏในสื่อ	24
2.3	แบบจำลองความสัมพันธ์กับช่องทาง	38
2.4	แบบแผนของหน้าที่และบทบาทสื่อมวลชนประเภทต่างๆ	42
4.1	ภาพรวมธุรกิจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย	60
4.2	การติดต่อสื่อสารของสำนักงานระดับต่างๆ ของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่าย	
	ภาพยนตร์อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	61
4.3	การตัดลินใจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท ฟ็อกซ์ – วอร์เนอร์	
	(ประเทศ ใทย) จำกัด	77
4.4	การตัดลินใจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท ยูไนเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนลพิคเ	จอร์ส
	(ฟาร์อีลธ์) จำกัด	79
4.5	การตัดลินใจนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันของบริษัท โคลัมเบีย ไทรสตาร์ บัวนาวิสต้า	ฟิล์มส
	(ประเทศไทย) จำกัด	80
4.6	กระบวนาารคัดเลือก, นำเข้าและจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกัน	89
5.1	กระบวนาารจัดจำหน่ายของบริษัท ฟ็อกซ์ - วอร์เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	91
5.2	กระบวนาารจัดจำหน่ายของบริษัท ยูไนเต็ด อินเตอร์เนชั่นแนลพิคเจอร์ส (ฟาร์อีส	১ুর্ন)
	จำกัด	92
5.3	กระบวนาารจัดจำหน่ายของบริษัท โคลัมเบีย ไทรสตาร์ บัวนาวิสต้าฟิล์มส	
	(ประเทศ (ทย) จำกัด	93
5.4	เส้นทางการจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทตัวแทนจัดจำหน่าย	
	ภาพยนตร์อเมริกันในกลุ่มเมเจอร์กรุ๊ป	106
5.5	การคัดเลือกและการวางจำนวนก็อปปี้ฟิล์มภาพยนตร์อเมริกันของ	
	โรงภาพยนตร์ยูเอ	114
5.6	การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของสายหนังตะวันออก	115
5.7	การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันโดยพิจารณาจากระดับภาพยนตร์ที่เข้าใหม่	116
5.8	การคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันโดยพิจารณาจากภาพยนตร์เก่าที่ฉายอยู่	117

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบ		หน้า
5.9	ขั้นตอนการติดต่อและการคัดเลือกภาพยนตร์อเมริกันของสายเหนือและ	
	สายแปดจังหวัด	118
5.10	สรุปกระบวนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกัน	119
6.1	สรุปกระบวนการนำเข้าภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย	125
6.2	สรุปกระบวนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์อเมริกันในประเทศไทย	126
6.3	สรุปกระบวนการธุรกิจนำเข้าและการจัดจำหน่ายของภาพยนตร์อเมริกัน	
	ในประเทศไทย	127